A°. 1808. N°. 146

HAAGSCHE COURANT

Zaturdag den 10 September.

M O L D A V I E.

JASSY, *den* 1 *Augustus*. De merkwaardige gebeurdnissen, voorgevallen in het Turkfche ryk, het welk nu in minder dan zes maanden tweemaal van meester is veranderd, hebben de aandagt op de hoofdftad der Mufelmannen doen vestigen. Men zal niet zonder belang de volgende befchryving der vermaarde Moskée, genaamd *St. Sophia*, lezen:

„ In eene volksbeweging, welke plaats had onder den Keizer *Justiniaan*, werd de eerfte Kerk te *Konftantinopel* gebouwd, en door *Konftantyn* aan de eeuwige wysheid toegewyd, in de asch gelegd. Zodra de muitery tot ftilftand was gebragt, betreurde het Christen volk deze heiligfchendende vermetelheid, en 40 dagen na deze gebeurdnis deed de Keizer de fondamenten van het gebouw leggen, welk men zedert 12 eeuwen bewondert, en te regt gehouden word voor een der uitgeftrektfte en fchoonfte, welk men van dien aart kent, na de onvergelyklyke *St. Pieters Kerk* te *Rome*.

„ *Anthemius* maakte er het bewerp van, en om het uittevoeren, gebruikte men 10,000 werklieden, die alle avonden hunnen loon in zilver geld ontvongen. De Keizer zelf, gekleed in eene linnen kleding, bevond zig dagelyks by hunnen arbeid, wekte hunnen iever op door zyn voorbeeld en vergold denzelven door pryzen van naftreving. Vyf jaaren en tien dagen na het leggen van den eerften fteen was de nieuwe *St. Sophia* voltooid, en te midden van het plegtig feest, het welk by die gelegenheid plaats had, riep Keizer *Justiniaan* uit: *Glory zy Gode, die my waardig geagt heeft, zulk een werk te voleinden; O Salomo! ik heb u overwonnen!*

Het gebouw vertoont een Grieksch kruis in eenen regthoek. Deszelfs breedte is van 243 en deszelfs lengte van 269 voeten. Het was de eerfte maal, dat men eenen koepel in de lugt oprigtte. Deze ftoute onderneming van den bouwmeester, en de vernuftige wyze, waarop dezelve werd uitgevoerd, verdienen alle loffpraken. De middenlyn der kom is 115 voet, en de hoogte derzelve 180 voet.

Justiniaan zig de voorgaande ongelukken herinnerende, wilde niet, dat men hout in het nieuw gebouw zou gebruiken; en indedaad zyn ook de deuren alleen van hout. De ligtheid der bouwstoffen vermindert het gewigt van den koepel, die van puimfteen van het eiland *Rhodus* gebouwd is, vyfmaal minder zwaar dan de gewoone fteen.

Deze kerk werd verfierd met den buit des heidendoms. Maar het grootfte gedeelte van haare kostelyke bouwftoffen kwamen uit de groeven van *Klein-Afie*, van de eilanden van het vasteland van *Griekenland*, *Egipte* en *Afrika*. Eene romeinfche vrouw gaf agt zuilen van gekleurd marmer, welken Keizer *Aurelianus* in den zonnetempel geplaatst had. De magiftraaten van *Ephefen* gaven er insgelyks agt van groen marmer, welker grootheid en fchoone evenredigheid men niet genoeg kan bewonderen. Men fpaarde nergens goud of zilver. Het hek van het koor, de kapiteelen der kolommen, de fieraaden der deuren en galeryen waren van verguld brons; het heiligdom bevatte 400 kwintaalen zilver, de heilige vaten en de altaar fieraadjen waren van het fynfte goud en verrykt met onwaardeerbaare edelgefteenten. *Men trad niet*, zegt men, *onder den koepel van* St. Sophia, *zonder denzelven fchier niet alleen voor de verblyfplaats, maar ook voor het werk der Godheid te houden.*

Deze kostbaare en pragtige tempel is door *Mahomed II* in eene moskee veranderd, en de christenen kunnen er niet inkomen zonder eenen firman, of fchriftlyk bevél van den grootheer.

D E N E M A R K E N.

ELSENEUR, *den* 25 *Augustus*. Een groot konvooy uit de Oostzee komende, heeft zig in de Belt by *Langeland* vertoond, en is den 23 dezer van daar noordwaard gezeild; hetzelve bestond in 3 liniefchepen, 4 fregatten en 2 brikken, benevens ruim 70 koopvaardyfchepen, welke by Nyborg genomen waren. Het door een Deenfche Kaper te *Kopenhage* opgebragt Amerikaansch fchip *Galen*, Kapt. *Stedman*, is tegen vergoeding der kosten en betaling van 200 rxds. aan den nemer, vry gegeven, onder voorwaarden van deszelfs reis naar *Petersburg* niet voort te zetten, maar met ballast terug te keren; doch den 23 dezer vertrokken zynde, was deze beloften dadelyk door den Kapt. gefchonden, dewyl hy terftond naar de Engelfche fchepen by *Ragöe* gestevend en nog dien avond onder konvooy van een Kotter-Brik naar de Oostzee gezeild is.

DUITSCHLAND en aangrenzende RYKEN.

MUNCHEN, *den* 1 *September*. Het tydfchrift onder den titel: *Morgenblatt*, bevat een belangryk artikel, waar aan de fchryver den titel van *uittrekzels van eene reize in* Moldavie geeft: Hetzelve verdient gekend te zyn, dewyl het de zeden behelst van een volk, welks aanftaande lot van gebeurdnissen afhangt, die het toekomende nog moet ontwikkelen:

„ . . . . . De meester van het huis, by wien ik te *Jassy* myn' intrek had, overleden zynde, was ik getuigen van zekere gebruiklykheden, die by zulke gevallen in agt genomen worden, en welken my buitengewoon genoeg voorkwamen om te verdienen, aangehaald te worden. Zodra myn waard overleden was, werd de plaats voor het huis verlicht en men deed muzikanten, *Urfary* genaamd, binnen komen, welken eenen bevoorregten ftam uitmaken van deze natie, bekend onder den naam van *Heidens* en *Landzwervers*, en die in *Moldavie* veel talryker is dan in eenig ander gewest van *Europa*. Zy waren ontboden om de droefheid der nabeftaanden van den overledenen te verdoven, en indedaad, zy begonnen weldra hunne gezangen en dansfen. Het volk kwam op dit fein in menigte toelopen; de plaats werd er door vervuld; zommigen fchreeuwden en anderen zongen, terwyl de Weduwe, by het lyk gebleven, weeklaagde en weende zonder zig te weêrhouden. Tegen 3 uuren des namiddags begon men met de plegtigheden, welker tusfchenpozingen vervangen werden door een fpel, waaraan alle aanwezenden deel namen. Hetzelve word, in de taal des lands, *ligatura* genaamd, en heeft veel gelykheid met dat in *Frankryk*, bekend onder den naam van *Colin Tampon*. Deze verlustiging, zonder twyfel zeer vreemd in dergelyke omftandigheden, duurde, zo wel als het fchreeuwen, zingen en dansfen tot het aanbreken van den dag. Toen werd de overledene, in zyne fraaifte klederen gelegen op eene foort van parade bed, door de ftraaten gedragen en vervolgens naar de Kerk gebragt, alwaar de geestlykheid het lyk ontvong. De gebeden geëindigd zynde, werd het lyk in eene kist gelegd; doch alvorens dezelve toetemaken, befproeide de priester dezelve met wyn op de wyze van een kruis en maakte er vervolgens een ander kruis van aarde in. Dit gedaan zynde, werd de kist toegemaakt en in het graf, daar toe bestemd, nedergelaten.

„ Het volk van dit landfchap, en voornaamlyk de landlieden hebben nog eene andere vry zonderlinge gewoonte. Na verloop van drie jaaren ontgraaft elke familie den nabeftaanden, dien zy verloren heeft. Men verzamelt zyne beenderen, doet ze in eenen zak, ftampt ze en legt den zak dan weder in het graf. Noch het volk, noch de priesters zelve weten de reden van dit gebruik niet, of ten minfte weigeren zy het te verklaren; *onze vaders deden aldus*, zeggen de lieden van het volk, *dit onderfcheid ons van de boeren*, zeggen de Boyaren.

De adel van *Moldavie* is zeer hoog, daar is geen familie, die zig niet laat voorftaan, van Koningen of Keizers afteftammen. De Boyaren zyn het ook alleen, die een' langen baard dragen; het volk is verpligt denzelven te fnyden.

„ . . . . De Moldaviers zyn zeer nayverig van de vrouwen en houden ze opgefloten; naar het voorbeeld der Turken. Overwinnaars egter doen ze zomwylen van hunne grondregels afgaan, en de onhandelbaarfte mannen moesten hunne vrouwen naar de bals en *asfemblées* geleiden, op dewelken zy door den Prins *Potemkin* verzogt werden. Men had veel moeite om haar de Engelfche en Franfche contredansfen te leren. Een moldaasfch bal heeft een geheel byzonder karakter.

„ De dames laten haare Siamfche fchoenen aan de deur der zaal en plaatzen zig op eene meer of minder ryke fofa, terwyl de mannen in een ander vertrek zig met roken bezig houden. De muzikanten fpelen altyd dezelfde aria. De dames beginnen zig van haare pelzen te ontdoen, die veelen tot drie in getal dragen. Op eens ftaat eene van dezelve op, en maakt, na eenen halven zwenk, verfcheiden bewegingen met de handen en voeten; huikt vervolgens in het midden der zaal neder. Eene tweede volgt haar op, maakt dezelfde bewegingen en gaat naast haar nederhuiken en zo verders de anderen, tot dat allen op die wyze gefchikt en op haare hielen gezeten zyn; als dan ftaan allen te gelyk fpringende op, geven elkander de hand, maken eenen kring en draayen gedurende eenigen tyd, waar na ieder weder haare plaats neemt.

„ De vrouwen van dit land zyn zeer bruin; hebben zwarte oogen vol vuur; in haare eerfte jeugd is haare geftalte bevallig; maar zy worden fchielyk gezet. Zy zyn zeer geneigd tot vermaak, en bezitten in het algemeen meer verftand en fchranderheid dan de mannen, fchoon onder dezen lieden worden gevonden, welken het niet aan geest ontbreekt. De kleding der mannen is een mengzel van drie onderfcheiden dragten, de Joodfche, Turkfche en Chineefche: zy hebben van de Jooden hunne kalot ontleed, die zy nooit afdoen, maar zy dragen ze dikwyls van rood laken of fluweel; van de Turken en Chineefen hebben zy de knevelbaarden, den wyden pantalon en langen rok. De dames van aanzien zyn gekleed zo als de Rusfifche Prinfesfen het voor driehonderd jaaren waren. Zy dragen een peis van hermelyn of fabelbont enz. volgens den rykdom van elke dame; zy verfieren haaren gordel met gouden of zilveren plaaten en zelfs dikwyls met edelgefteenten. Deze gordel, die zeer breed is, verheft den boezem en drukt den buik neder, het welk aan haar allen het voorkomen van zwangere vrouwen geeft. De paerlen dragen zy meestendeels tot halsfiraadjen.

H O L L A N D.

AMSTERDAM, *den* 8 *September*. Den 7 dezer is in Texel niets gekomen.

Te Odesfa is gearriveerd, N. D. M. Calafatorich van Konftantinopel, en te Konftantinopel G. Miletich van Tangrock.

De Cours van de Wisfel is heden op Madrid, Bilbao, Cadix en Sivilien *geen affaire*, alle vier o vales, Lisbon, Porto *geen affaire*; Livorno 95½; Genua 88¾; Parys, op zigt 55⅞ à 55¼; Parys, op 2 Ufo 55¼; Bordeaux op ½ Ufo 55¼; Londen, op 2 ufo —; Londen op zigt —; Hamburg, kort $33\frac{7}{16}$; Hamburg 2 ufo $33\frac{5}{16}$; Weenen 6 w. 15 à 14¾.

De Agio van de Bank 3 à $2\frac{15}{16}$ pCt.

's HAGE, *den* 9 *September*. Heden morgen zyn de dagbladen uit PARYS van den 5 dezer weder niet aangekomen, en niettegenftaande dat de gewoone Post, met de brieven van den 6 uit die hoofdftad op den middag hier aankwam, ontbrak de *Moniteur* en andere Parysfche dagbladen weder ten tweede maal, zo als het zelfde voorleden Vrydag plaats had, zonder dat wy hier van de redenen niet kunnen weten, te meer daar dezelven in de naby gelegene fteden egter aangekomen zyn.

Amfterdam, *den* 8 *September* 1808.

Bat. Refcr. losbr. na den Vrede	4	pCt.	53½ à 54
Vryw. Negotiatie 1797. . . .	5	pCt.	64½ à 64¾.
Nation. Schuldbr. —— . . .	3	pCt.	39¾ à 40.
dito dito —— . . .	2½	pCt.	34½ fix.
dito Losrenten.	3½	pCt.	44¾ à 45¼.
dito dito 1800.	3	pCt.	39¼ à 39¾.
20 Jaarige Renten.	3	pCt.	40¾ à 41¼.
Vrywill. Negot. 1807. . .	6	pCt.	102¼ à 102½.
—— —— 1808. . .	7	pCt.	90¼ à 91½.
Rec. Kon. Dom. O. Friesl. .	5	pCt.	90¼ à 90¾.
Obl. Rusland.	5	pCt.	88 à 89½.
—— Weenerb. by *Goll* & *Co.*	5	pCt.	42½ à 45¾.
—— dito by *idem*	4	pCt.	40½ à 42¾.
Oostenr. Weener-Bank Certificaten. by *idem*	5	pCt.	36¾ à 37.
Deenfche Tollen	4	pCt.	85 à 90.
—— Afiat. Comp. . .	5	pCt.	86½ à 87½.
Oblig. Zweeden	5	pCt.	84½ à 84¾.
—— Spanje by *Hope* & *Co.*	5½	pCt.	80 à 80½.
Negot. Spanje by *idem* 1807, met 5 pCt. premie. . .	5½	pCt.	72¾ à 73¼.
America.	5	pCt.	100 à 100½.
Tiers Confol.	5	pCt.	78¼ à 78¾.
Certific. dito by *Ketwich* c. f.		——	78½ fix.
Aandeelen, op Bank-Actien by *Buis* en *Kerkhoven*, c. f. . .			*f* 595 à *f* 600.

*** De SCHOONHEDEN van NATUUR en KUNST aan, langs en rondom den *AMSTEL*, *de VECHT*, *de DIEMERMEER*, *AMSTELLAND*, *het VELZER Kwartier*, *KENNEMERLAND*, *het SPAARNE en RHYNLAND*, die door duizenden van Inwooneren dezes Lands, thans, genoten en door den Reiziger, met verrukking, aanfchouwd worden, afgebeeld in *Vyfhonderd en tien Gezichten*, door den gadeloozen RADEMAKER. Deze *Print-Collectie*, zoo uitmunt. van Druk, word aangeboden als volgt:

I. De *Amftel* en de Environs rondom *Amfterdam*, in 150 Gezichten, voor *f* 5— 5— op Ord., en *f* 8— 0— op best Pap. in Folio.
II. De *Vecht*, in 100 Gezichten. . . . . - 3—10— ——— - 5—5— ——— ———
III. De *Diemermeer*, in 60 Gezichten. . . . . . - 2— 2— ——— - 5—3— ——— ———
IV. *Kennemerland*, in 100 Gezichten. . . . . . - 3—10— ——— - 5—5— ——— ———
V. *Rhynland*, in 100 Gezichten. . . . . - 3—10— ——— - 5—5— ——— ———

No. I. tot V., te famen voor *f* 14— op Ordin. en voor *f* 21— op best Papier in Folio, by J. S. VAN ESVELDT-HOLTROP, Koninglyke Boekhandelaar, te Amfterdam.

Hier te Lande, waar bynaer ieder Inwooner een HOND *heeft, is van te veel nuts het eenig Boekjen, welk opzetlyk over de* HONDEN *handelt, dan dat hetzelve door elken Eigenaar van dat getrouw, waakzaam en gezellig* HUISDIER *niet dadelyk zal gekogt worden*, en dit te meer daar de *deugdelykheid der Voorfchriften* daarin gegeven *om zynen* HOND *in dit Saifoen* vooräl *gezond te houden, of, ongefteld wordende, onfeilbaar te genezen, door de ondervinding is bewezen.* Het gemelde Boekjen bevat ook al'es, wat gedaan moet worden om den HOND, *trouw en gehecht aan zyn Meester te maken en zodanig afterichten, als anderszins handen vol gelds kost.* — Het gantfche RAS DER HONDEN is daarby *afgebeeld*. NIEUWE DRUK, *met de plaat*, à 15 ft. te Amfterdam by *J. S. van Esveldt-Holtrop*, en in den *Haag* by *Thierry en Menfing* en *Leeuwestyn*.

*** Daar de AARDE, de NATUUR en ZEDEN der LANDEN en VOLKEREN, wetenswaardigheden opgeven, is voor *Elk* van belang om yder onbekent punt der Aarde, Byzonderheden en Bewoneren daarvan te kennen; verfchaft tevens een aangenaam onderhoud om te lezen, als: Onderaardfche Reifen, middelen om de Aard Polen te bereiken; het begin der Poolwateren, Pool-Landen, Yszee, Ysbergen, het varen in de Yszee, Lucht- en Landftreken, Voortbrengfelen, Land-, Akker- en Bergbouw, Koophandel, Zeevaart, Konften en Wetenfchappen, Paerelvangst, Zilver, Koper, Tin, Yzer, Marmer en andere ontdekte Meinen; Natuurlyke gefteldheid en omgang der Volkeren, Gewoontens, Zeden, Arbeid, Huishouding, Kleding, enz., te veel hier alles te melden: hiertoe word uitgegeven: DE BESCHRYVING DES AARDRYKS, en van de NATUUR en ZEDEN der LANDEN en VOLKEREN, door J. C. M. REINECKE, *Uit het Hoogduitsch, in gr. 8vo met de Mappe-Monde of Wereld Kaart, door Mr.* DE L'ISLE; *in het koper*, à *f* 1—10, by C. GROENEWOUD, op de N. Z. Voorburgwal en hoek van de Geertruids Steeg, te Amfterdam.

By J. ALLART, Drukker en Uitgeever der EVANGELISCHE GEZANGEN, &c. by de *Hervormde Kerk van Nederland in gebruik*, is van de Pers gekomen: I. Eene Druk in GROOT OCTAVO, *met Mediaan Noot en Desfendiaan Duitfche Letter*, om gebonden te worden achter de GROOT OCTAVO BYBELS, weleer gedrukt by *Tirion* en *Loveringh*, als mede by *Brandt*, *Schouten* en *de Groot*, te Amfterdam, en by *G. T. v. Paddenburg* te Utrecht, en welke BYBELS in veele Kerk-gestoeltens voorhanden zyn; ter aanvulling van welke deeze uitgaaf is opgelegd. II. Eene kleine Druk op *dun Post-Papier* met eene nieuwe *Latynfche Letter* en *Noot*, om te dienen tot een gemaklyk Zak-Boekje voor Jonge Lieden, van het *Boek der Pfalmen*, met de *Katechismus*, *Formulieren* &c., benevens de *Evangelifche Gezangen*, welke in één bandje te zamen onder de Titel van GEZANGBOEK der HERVORMDE KERK in NEDERLAND, &c. worden uitgegeven. Een dergelyk GEZANGBOEK met *Grooter Noot* en *Letter* voor *bejaarde Lieden* is ook gedrukt en te bekomen.

*** By de GEBROEDERS VAN CLEEF, *Boekverkopers* van den *Koning* en der *Koninglyke Bibliotheek*, is Gedrukt en aan hunne Correspondenten verzonden: ANTWOORD aan den *Heer Inspecteur over den Waterstaat van het Koningryk Holland*, A. F. GOUDRIAAN, TOT WEDERLEGGING van deszelfs in Druk uitgegeven Bedenkingen wegens een NIEUW ONTWERP DER SLUIZEN, van zynen Ambtgenoot J. BLANKEN Jansz. in gr. 8vo. — By dezelven zyn mede nog eenige Exemplaaren te bekomen van dezen Schryvers NIEUW ONTWERP tot het BOUWEN VAN MINKOSTBARE SLUIZEN, welke alle de vereifchten der bekende Sluizen bezitten, en daarenboven de reeds ontelbare meer uitgebreide nuttigheden van dezelve vervullen kunnen, in gr. 8vo., met eene fraay gegraveerde Plaat à 30 Stuivers. — De Uitgevers dezes debiteeren mede met fucces: GRONDBEGINSELEN der PROEFONDERVINDELYKE NATUURKUNDE, door A. VAN BEMMELEN, 4 Deelen gr. 8vo. Compleet.

DENTIFRICE - VEGETAL of TANDMIDDEL van den vermaarden HAYOIT.

Deze opregte en zedert meer dan dertig Jaaren alom bekende TANDPOEDER-VEGETAAL van de uitvinding en zamenftelling van de vermaarde HAYOIT, heeft boven de Tandpoeders en Opiats, dewelke men aanbied om de Tandkwaalen te genezen, het voorregt, dat wel verre van het verglaasfel weg te nemen of te befchadigen, het welke het fraaifte vercierfel der Tanden is, dezelve integendeel helder en doorfchynende maakt, laat het Tandvleefch weder aangroeyen en vaster worden, neemt de kalk weg, geneest de gewoone Tandpyn, heeft de eigenfchap om de zwartfte Tanden fchoon en witte maken; wyders het gezwollen Tandvleefch te zuiveren, de onreinheden en etter er uit te doen komen, de waggelende Tanden vast te maken het begin en voortgang van de verrotting voortekomen: de Schorbutique humeuren te beletten en uit den grond te genezen; de kwaade reuk door bedorvene Tanden ontftaande, weg te nemen, en er de kalk voor altoos te doen afvallen. Dit beroemd Tandmiddel is tot herftel van 't Schorbutiek van 't Tandvleefch, als aan hetzelve den natuurlyken toon en kleur weder te geven, zo als duizende Lieden van beide Sexen en van allerlei ouderdom, zoo in *Vrankryk*, *Engeland*, *Duitfchland* en het *Noorden*, als in dit Koningryk ondervonden hebben, en 't geen groote opmerking verdiend, dat Zeevarende Lieden, die dit middel op lange togten hebben gebruikt, geen 't minfte ongemak aan Tanden of Mond gehad hebben; men heeft ook ondervonden dat jonge lieden van beide Sexen, die hun Tanden verwisfelen, en van dit middel zig een of tweemaal 's weeks bediend hebben alle fraaye en vaste Tanden en zonder de minfte verrotting hadden.

„ Tot narigt diend, dat men vernomen heeft, dat zommige baatzuchtige lieden zig hebben durven verftouten, vervalfchte „ namaakzel van dit Tandmiddel te verkopen, (zelfs alhier in den *Hage*,) zo werd, zo uit voorzorg als uit het gevaar dat daar „ uit zoude kunne ontftaan en om alle bedrog voor te komen, hier mede aan het Publiek bekend gemaakt, dat de Doosjes van „ het gemelde uitmuntend *Tandpoeder Vegetaal*, als meede het omftandig berigt wegens de manier van het gebruik derzelve in de „ Franfche en Nederduitfche talen met de handtekening van de Heer *Hayoit* geftempeld zyn, en dat deze Poeder alleen te bekomen en met fucces verkogt werden in de volgende Steden, als in den HAAG op het *Generaal-Bureau* van hetzelve *Tandmiddel* „ by de Wed. J. H. HENNEBERG, in de Spuiftraat Wyk S, No. 385, " en alleen in Commisfie verkogt word by de volgende Heeren Boekhandelaars en Correspondenten als te *Amsterdam* by de Weduwe Tartara, in de Kerkftraat by de Leidfeftraat, en by de Weduwe Terroede, in de Kalverftraat; *Leyden* J. Herdingh; *Rotterdam* N. Cornel en J. van Baalen; *Utrecht* de Wed. J. van Terveen en Zoon; *Delft* C. Poelman en Zoon, *Leeuwaarden* J. W. Brouwer; *Goes* Willem van der Hoek, Apothekar; *Breda* Wed. Alb. Oukoop; *Schoonhoven* W. C. de Ruyter, Apothecar; *Zwolle* J. L. Zeehuifen, Boekverkoper.

„ NB. *Die geenen die welke zoude begeeren het gemelde* Dentifrice Vegetal *van de Heer* Hayoit, *in Commisfie te debiteeren* „ *kunnen zig aan de* Wed. J. H. Henneberg in 's Hage *voornoemt addresfeeren.*"

*** Op hoege order word een ieder gewaarfchouwd, de hier na volgende Obligatien, ten lasten der voormalige Oost-Indifche Compagnie, als:

No. 2752 à 3051 }
— 5436 à 5514 } Register *Amfterdam*.
— 6614 à 6712 }
— 6920.
No. 593 à 677 } Register *Delft*.
— 691 à 697 }

te zamen uitmakende een kapitaal van *Vyfmaal Honderd Duizend Guldens*, banxgeld, ftaande ten name van *Casper Harnier*, niet te kopen, of als Hypotheek in Belening aan te nemen, als zullende, tot nader order, geene Interesfen op dezelve Obligatien worden Uitbetaald.

MARKTPRYZEN te SCHIEDAM den 8 September.
MOUTWYN, de 30 Virtels, zonder Fust, 9¼ £
GENEVER, de 30 Virtels, zonder Fust, 10¼ £
GENEVER, Amfterdamfche Proef 11¼ £

*** Het heeft den vrymagtigen God behaagd, aan my op heden door den dood te ontrukken, myne tedergeliefden Egtgenoot, den Wel Edele Geftrengen Heer JOHAN ABRAHAM TINNE, in leven Secretaris van het *Wetgevend Ligchaam*, aan eene hevige Ziekte van flegts weinige dagen, in den Ouderdom van 66 jaaren. Alle die het deugdzaam, beminnelyk en verpligtend Karacter van den Overledene gekend hebben, zullen ligt bezeffen, hoe grievend dit onverwagt en aandoenlyk fterfgeval my en myne Kinderen getroffen heeft.

Trekvliet onder *Voorburg*, den 5 September 1808.
W. FEUILLETEAU DE BRUYN, Weduwe *Tinne*.

*** Daar het den Almagtigen behaagt heeft, onze geliefde Vader, JOHANNES TEODORIS CUYPERS na een ziekte van 7 dagen, in den ouderdom van 83 jaren en 11 maanden uit onze armen weg te rukken; zo is het dat wy langs dezen gebruikelyke weg aan alle Vrienden en deelnemenden kennis geven, met verzoek van Condoleantie-Brieven verfchoont te blyven.

NB. De Affaire zal door de Ondergetekende, Zoons de Overledene, Muziek-Inftrumentmakers, in den Haag en in *Amfterdam*, gecontinueert werden.

's *Hage*, den 6 September 1808.
J. F. CUYPERS.
J. B. CUYPERS.
In naam van Broeders en Zusters.

HAAGSCHE SCHOUWBURG.

Op HEDEN Zaturdag den 10 September 1808, zal het Amfterdamfche Hoogduitfche Gezelschap jonge Tooneellisten, onder directie van *J. H. Desfaur*, (ten fpreuk voerende: *Dramatifche und Lyrifche Pflantzung*), het genoegen hebben te Vertonen: DIE TÜRKISHE AMBASSADE ODER MÄDEHEN FREUNDSCHAFFT, Opera in twee Bedryven van *J. H. Desfaur*; en na hetzelve: PAUL UND VIRGINIE, Opera in drie Bedryven, Muziek van *Kreutzer*.

NB. Wegens de grootheid dezer Reprefentatie, zal de eerfte Opera, zonder dat het gordyn tusfchen de Actes valt, doorgefpeeld worden.

Precies ten zeven uuren op 't Toneel.

Op Dingsdag den 13 September 1808, (onder Directie van *W. Bingley*): GESNER of HET ZWITZERSCH HUISGEZIN, groot beroemd Toneelfpel door *A. J. Zubli*, verfierd met al deszelfs Decoratien, fraaije Tooneelen en verdere benodigheden, *waarin Mejuffrouw* Stoopendaal *de eer zal hebben om met de rol van* Liesbeth *te debuteeren*, die van *Lizimon* zal door *W. Bingley* worden uitgevoerd; gevolgd van HET HUISHOUDEN VAN JAN STEEN, vrolyk Blyfpel met Zang, door *Westerman*.

(Gemelde Stukken zyn te bekomen by *H. S. de Groot*, over 't Stadhuis.)

MODEN *te* PARYS *in de maand Augustus* 1808.

De Dames zyn thans zediger gekleed dan voorheen, zo als wy gemeld hebben, doch op den rug vertoont het uitfnydzel der kleeden langs hoe meer een zigtbaare holte der fchouders. In ftaatfiekleding zyn de kleeden van levantine, krep of tulle. Men maakt gekierde mutzen met ftreepen, de eene van fatyn, de andere van tulle, fchuin over elkandar geplaatst, met een tros jasmyn van voren. By de wandeling heerfchen twee koleuren, donker- of turks-geel en de roode vuur-koleur. Men fnyd de eerfte dezer koleuren met donker blaauwe of amarante, en de andere met heele koordjes. De moden der bloemen, koordswyze gefmukt, houd ftand.

Vermits in het Voorjaar te *Deventer* Vermist is eene OBLIGATIE, zynde een NATIONALE SCHULDBRIEF, Numero 12171, met eenige daar by zynde roode Coupons, verfchynende primo Augustus 1808: Zo worden de *Ontfangers* verzogt, deze Coupons NIET te *Betalen*, en die geene welke dezelve Gekogt of Gevonden heeft, verzogt, dezelve terug te zenden aan den Heer D. E. LEMKER te *Deventer*, of aan deszelfs adres te willen bezorgen, terwyl daar voor, niet alleen fchade loos gefteld, maar tevens billyk, Beloond zal worden.

Alle de geene, welke zouden vermenen, uit kragten van de fubftituäire Erfftelling, vervat in het Mutueel Tastament laatst wylen WOUTER VAN DE LAAR, in leven Mr. Timmerman te *Wasfenaer*, aldaar op den 12 Maart 1808 Overleden, met zyne op den 11 Augustus 1808 mede te *Wasfenaer* Overledene Huisvrouw CORNELIA OPDAM, den 28 December 1775, voor den Notaris *Nicolaas Cornelis de Stoppelaar* en zekere Getuigen in 's Hage gepasfeerd, volgens het Verfterfrecht te *Wasfenaer* vigeerende, de naaste Vrienden, *ab intestato*, van opgem. *Wouter van de Laar* te zyn geweest, en als zodanigen tot de Nalatenfchap van denzelven *Wouter van de Laar* geregtigd te zyn, gelieven uitterlyk voor den 1 October aanftaande, daar van fchriftelyke opgaven te doen ten Kantoren van den mede Executeur *J. A. van Bergen*, Secretaris en Notaris te *Wasfenaer* voornt. Brieven Franco. Werdende voorts de geene, welke iets te vorderen heeft van, of fchuldig is aan den gem. Boedel, verzogt daar van Opgave of Betaling te doen voor den 1 October aanftaande, ten Kantoren als voren.

*** Alle de geene, welke ietwes te pretenderen hebben van, of verfchuldigd zyn aan de Nalatenfchap van wylen de Wel Ed. Heer J. A. KAUCLITZ COLIZZI, A. L. M. en Phil. Doct., den 13 Augustus 1808 Overleden, gelieven daar van uitterlyk voor den 1 October aanftaande, opgave of betaling te doen aan den Koninglyk Notaris F. H. SCHRYVER, in kwaliteit als mede Executeur-Testamentair, wonende in 't Westeinde, Litt. B, No. 76, in den Haag.

Mr. DEHORS, *ex-Chirurgien en Chef de la Marine Auxilaire Hollandaise, expert Dentiste, reçu examiné & brêveté par la Commission Départementale de Médecine, résidents à la Haye, a l'honneur de prévénir les Personnes qui voudront bien l'honorer de leur confiance pour tout ce qui concerne l'entretien des Dents & les maladies qui les attaque, qu'il pose des dents naturelles & des pieces artificielles &c.* Mr. Dehors *est honoré de la confiance de plusieurs Personnes de la plus haute distinction de la Cour. On peut s'adresser à la* Haye, *sur le Veerkade*, *No.* 230.

§ § § TE HUUR, een VINKEBAAN, zynde een DUBBELDE DRUIP; te bevragen agter Waasdorp by LEEN VAN DER MEER.

*** FRANS JOHANNES BOSBOOM, Vendumeester in 's Hage, zal op Maandag den 12 September 1808, en volgende dagen, op de Kneuterdyk, Wyk I, No. 311, Verkoopen: Een nette en zindelyke INBOEDEL, bestaande in Kabinetten, Secretaire, Commodes, Celinder, Bureau, Schryf, Laden, Thee en andere Tafels, zoo van Mahony als ander Hout, Stoelen, Spiegels, Ledikanten, Litd'Ange, Beddens met hun toebehoren, Chitse en Wolle Deekens, Tafel en Bedlinnen, Smirnaasfche en andere Vloertapyten, oude Oost-Indifche Porceleinen, Koper, Tin en Glaswerk, Mangel en Persfen, ftaande Horologie, en voorts eenige Schilderyen, waar onder van voornaame Meesters; alles Heden en Morgen, des morgens van 10 tot 12, en 's namiddags van 3 tot 5 uuren te zien.

De Vendumeester BOSBOOM, zal op Maandag den 19 September 1808, en volgende dagen, ten zynen Huize Verkopen Allerhande MEUBILEN en HUISCIERAADEN, als: Litd'anges, fraaije Tombaux, Pavillioenen, Mahony-, Notenboom en Ykehoute Kabinetten en Buffetten, Secretaires en Buraux, Eetens- Thee- Speel- en andere Tafels, Stoelen, ftaande Horologie, Spiegels, Smirnaasfche en andere Vloertapyten, Schilderyen, Mangels en Persfen, Yfere Schoorfteenen en Kagchels, Porcelyn, Koper en Tin; voorts Bedden met hun toebehooren, Tafel- en Bedlinnen, Mans- en Vrouwe Kleederen, Stukgoederen, Gaarens en Syde, eenig Silver, als mede twee *Metaale of Kopere Plaaten*, wegende aan Waaggewigt 85 en 957 ℔, en andere Goederen meer. Alles Vrydag en Saturdag voor de Verkoping, 's morgens van 10 tot 12, en 's namiddags van 3 tot 5 uuren te zien.

VERKOOPING te Pynacker, op Dingsdag den 13 September 1808, 's namiddags ten 5 uuren, de Veiling en Afflag, van omtrent 1800 Roeden Puik, Puik, VEENLAND, en 15 Akkers, 2 Morgen aangedamd, 7 Turffchuuren en 2 Arbeiders Huisjes, alles geleegen in de Noordpolder van Delfgauw, zo onder de Jurisdictie van Biesland als onder de Poortery der Stad Delft, mitsgaders 3 Huizen onder Pynacker; breder by Billietten en nadere informatie ten Kantoore van den Schout en Secretaris L. VAN DEN BRAAK, te Pynacker voorn.

Op Donderdag den 29 September 1808, 's voormiddags ten elf uuren, zal men binnen Delft, in de Herberg *het Gulde Vlies* Veilen, en den 6 October daaraanvolgende, ten zelve uuren en plaatfe finaal Verkoopen: Een capitaale, extra welgelegen en florisfante STEENEN-WIND-KOORN en MOUT-MOLEN, genaamd *DE PAPEGAAY*, met deszelfs Woonhuizingen, Tuinen en Erven, mitsgaders de daartoe behoorende losfe Goederen en Gereedfchappen, ftaande dezelve Molen aan de Zuidzyde van de Buitenwaterfloot, onder de Poortery der Stad Delft, ende dat in twee Partyen, of Helften; en op de favorabelfte Conditien, welke te vernemen zyn ten Comptoire van de Notaris VAN HASSELT, te Delft voorn.

JOANNES VRYDAG, Koninglyk Notaris in den Haag, is van meninge, ten overftaan van Heeren Schepenen Commisfarisfen, op Maandag den 12 September 1808, des namiddags ten vyf uuren, in den Nieuwen Doelen, te Veilen, en op Donderdag den 15 dag aan volgende, des avonds ten negen uuren, finaal te Verkopen:

Een hegt, fterk wel doortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van een bekwaam aantal wel geconditioneerde zo boven- als beneden-Kamers, en alles wat tot eene zeer goede Woning werd vereischt; zynde onder ander ook zeer gefchikt en wel gelegen voor een aanzienlyk *Winkel-Huis*, en het *Verkuuren* van *Appartementen*, ftaande en gelegen aan de Zuidzyde van de Korte Poten, naby het Plein alhier, Wyk K, No. 406.

Het voorfchreven Huis, welk voormaals in de Ordinaris Verponding is aangeflagen geweest tot ƒ 41—13—, is Verhuurt tot 1 Mey 1810, voor de fomme van ƒ 410— 's jaars, kan gezien worden Dingsdags en Donderdags, van elf tot een uur, en zyn de nadere informatien te bekomen ten Kantoren van voorn. Notaris *Vrydag*, wonende in de Kloosterkerkftraat, by wien agt dagen voor de Veiling de bewyzen van Eigendom en Veil-Conditien zullen te lezen zyn.

Te Rotterdam by J. POLS, is gedrukt, en word alom uitgegeven ten voordeele van den Armen, te Haamstede: *De verplichting der Christenen, om zulken die over het verlies van hunne Echtgenooten, Nabestaanden en Vrienden, treuren, te Vertroosten*, en de gronden, welke het Euangelie daartoe oplevert: Voorgefteld in eene Leerrede over 1 Thesf. IV. vs. 13, door H. W. LE SAGE TEN BROEK, Euangelie Dienaar te Haamstede, na het verlies van zyne geliefde Echtgenoote MARIA CLASINA DE BRIEDER, overleden 15 Juny 1808.

*** De aflevering der *opgegeevene* Exemplaaren, in *losse bladen*, à ƒ 10— en in *h. Eng. Band* à ƒ 12— van Do. MARTINET'S *Uitgaave* van KNOOP'S *Boek* over de APPELEN, PEERREN, FRUITEN, VRUCHTBOOMEN en PLANTAADJEN-GEWASSEN, met *zoo veele kunstkundig gekleurde* PLAATEN, in III. *Stukken*, in Folio, gefchied thans by den Uitgeever *J. S. van Esveldt-Holtrop*, te Amfterdam; zynde de prys des Werks thans ƒ 14— *los* en ƒ 16— *gebonden*. By *denzelven* word gecontinueerd met de Uitgaave van: 1. de AANMERKINGEN *op*- en 2) het AANHANGSEL, met XV. PLAATEN, *tot* den KATECHISMUS DER NATUUR van den welgem. Do. MARTINET, te famen in V. Banden, ter *kompleteering* van denzelven, *waartoe na deezen geene gelegenheid zal wezen*. — De *Aanmerkingen op ieder Deel*, te famen voor ƒ 4—, het *Aanhangzel* voor ƒ 2—10. — Ook elk *apart*.

In 's HAGE, by PIETER FREDERIK GOSSE, Stads-Drukker, op de Princegragt.